

'EL : “దేవుడు”

పాత నిబంధనలోగాని క్రొత్త నిబంధనలోగాని - నరునికిగాని, దేవునికిగాని ప్రత్యేకమైన అర్థం లేని పేర్లు కనుగొనడం కష్టం. పైగా, బైబిలు ఎంత జాగ్రత్తగా వ్రాయబడిందో ఒకడు గుర్తించినప్పుడు, దేవుని గూర్చిన ఏ పేరేగాని, వర్ణనయేగాని సూచిగా ప్రాముఖ్యమై ఉంటుంది. దేవునికి సంబంధించి పాత నిబంధనలోని పేర్లు మరియు వర్ణనలను ప్రదర్శించడమే ఈ క్రింది స్థాదీక్ష యొక్క ప్రయత్నమై ఉంది. ఆయనకు తన ప్రజల ద్వారా యివ్వబడిన పేర్లలో ఆయన స్వయంగా ఎన్నిక చేసికొన్న వాటిలో బహు విశేషమైన అర్థం ఉంది. షైకేస్సోనీ అమూల్యమైన ఆభరణాలను పరీష్కిస్తున్నట్టు, ఈ పేర్లను పరించడంలో దేవునియెడల మనకున్న గణ్యత వృద్ధియుతుంది.

నామవాచకము మూలమైన 'EL లేదా 'Eloah అనే ధాతువుమీద హెట్రీలో దేవుని యొక్క సాధారణమైన నామకరణం ఏర్పడింది. హెట్రీ పుంలింగ ఏక వచనానికి *im* కలిపితే బహువచనం ఔతుంది; ఈ విధంగా 'elohim అనే పదాన్ని కూడా మనం ఎదుర్కొంటాం. “ఆ నామవాచక రూపము బహువచనం, అయితే ఏక వచనంగా సూచింప బచుతుంది. కొన్ని సాధ్య దీనిని ‘గాంఫీర్య బహువచనం’” అని పిలుస్తారు.¹ పాత నిబంధన నిరంతరం ఒకే దేవుని సూచిస్తూ, విగ్రహాధన యొక్క బహు దేవతత్వాన్ని ఖండిస్తుంది. ఈ విధంగా ఈ నామవాచకపు ధాతువును బట్టి దేవుని పేర్లు లేక బిరుదులు ఏర్పడ్డాయని మనం గ్రహించడం ప్రాముఖ్యం.

'ELOHIM: “దేవుడు”

పాత నిబంధనలో దేవుని గూర్చిన తొలి వర్ణన ఆది. 1:1లో: “అదియందు దేవుడు ['elohim] భూమ్యాకాశములను సృజించెను.”

“దేవుడు” అనే పదానికి అర్థం

తప్పగా చేసిన భావన. “దేవుడు” మరియు “మంచి” అనే పదాలు బాంధవ్యం గలవని కొండరు తలంచారు. ఇంగ్లీషు స్పెల్లింగులో అవి దగ్గరగా ఉన్న మాట వాస్తవమే. (God and good). ఆది. 1:1 మీద Adam Clarke కామెంట్ చేస్తూ Anglo-Saxon పదం “god” అనే దానిలో అటు దేవుడు మరియు మంచితనం ఉన్నట్టు సూచించాడు. బైబిలు దేవుని గూర్చి ఒకడు ఆలోచన చేసేటప్పుడు, “God” (దేవుడు) అనే పదం ఎలా సాటి చేయవచ్చే గ్రహించవచ్చు, ఎందుకంటే, బైబిలు దేవుడు మంచితనానికి సారాంశంగా ఉన్నాడు. “యొవోవా ఉత్తముడని రుచి చూచి తెలిసికొన్డి” అని దావీదు ఆశ్చర్యాన్ని వ్యక్తం చేశాడు (కీర్తన. 34:8). బైబిలునకు వెలుపల “దేవతలనబడేవి” మంచివి కావు.

“ದೇವತ” (god) ಅನೇ ಪದಂ ಮಂಚಿತನಾನ್ನಿ ಚಾಪುನಡೈತೆ, ಅನ್ಯದೇವತಲ ವಿಗ್ರಹೋಲಕು ದಾನಿನಿ ಹರ್ತಿಂಪಜ್ಞಿಸಿನಪ್ಪುಡು ಅದಿ ಬಹು ತಪ್ಪಿಗಾ ಚೇಯಬಜ್ಞಿಂದರ್ಶನ ಸಂಗತಿನಿ ಗ್ರಹಿಂಚಾಲಿ. ಯುರಾನಸ್ ತನ ಸೊಂತ ಪಿಲ್ಲಲನು ದ್ವೇಷಿಂಬಿ ಚೆರಸಾಲಲೋ ವೇಯಿಂಚಾಡಿ. “ದೇವತಲಕು ರಾಜು” ಅವ್ಯಾದಾನಿಕಿ ಗಾನು ಜಾಪಿಟರ್ ತನ ಸೊಂತ ತಂಡ್ರಿನಿ ಪದತ್ರೋಸಿನಟ್ಟು ಕಥಲು ಚೆಪ್ಪಬದ್ದಾಯ. ಅನ್ಯ ದೇವತಲು ಅತ್ಯಾಸಗಲಿಗಿನಟ್ಟುನು, ಕಲಹ ಪ್ರಿಯಲುಗನು, ಕಾಮಲೋಲತಗಲವಾರುಗಾನು ಚಿತ್ರಿಂಪಬದ್ದಾರು.

ವೀದಿಯೆಲಾಗುನ್ನಾ, ಅದಿ. 1:1ಲೋ ಮೊಷೇ ಉಪಯೋಗಿಂಬಿನ 'elohim ಅನೇ ಪದಾನಿಕಿ “ಮಂಬಿ” ಅನೇ ಮಾಟಕು ಸಂಬಂಧಂಲೇದು. “ಮಂಬಿ” (ಉತ್ತರಮಮು) ಅನೇ ಪದಂ *tobh* ಅನೇ ಹೈಬ್ರಿ ಪದಂನುಂಡಿ, ಅದಿ. 1:4ಲೋ ಉನ್ನಟ್ಟು ವಚ್ಚಿಂದಿ: 'Elohim, ದೇವರು, ವೆಲುಗು ಮಂಬಿದೆನಟ್ಟು *tobh* ಚಾಚೆನು. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಪದಾಲು “*god*” and “*good*” ಒಕೆ ವಿಧವೈನ ಅರ್ಕರಾಲು ಕಲಿಗಿಯಂಡಂ ತಟಸ್ಥಿಂಚಿಂದಿ ಗಾನಿ ಹೈಬ್ರಿಲೋ (ತೆಲುಗುಲೋ ವಲೆ) ಆ ಪದಾಲ ಮಧ್ಯ ಅಲಾಬಿ ಸಂಬಂಧಮೇ ಲೇದು.

“ದೇವರು” ಅನೇ ಪದಾನಿಕಿ “ಆರಾಧನ ವಾಂದು” (ವಾಡು) ಅನಿ ಅರ್ಥಂ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಖಂಟುವುಲೋ ಈ ಪದಂ “ಪೂಜಿಂಚು,” “ಆರಾಧಿಂಚು” ಅರ್ಕೂಡನುಂಡಿ “ದೇವರು” ತರುವಾತ ಆರಾಧನ ಪೊಂದು (ವಾಡು) ಅನೇ ಮೂಲ ಭಾವಾನಿಕಿ ಜಾಡ ತೀಸ್ತುಂದಿ. ಅಲಾಗೆ, 'elohim ಅನೇ ಪದಾನಿಕಿ ಕ್ರಿಯಾವಾಚಕಮು ‘alah (ಇಸ್ಲಾಮು ಹೇರುಲೋನಿ “Allah”ಲೋ ಕನ್ನಿಂಬಿನಟ್ಟುಗಾ) ಅಂಬೆ, “ಭಯಮುತ್ತೋ ಚೆಂತಕು ಪೋಪುಟು” ಅನಿ ಅರ್ಥಂ. ಅದಿ “ಆರಾಧಿಂಚಟು” ಅನೇ ಅರ್ಥಾನಿಕಿ ವಚ್ಚಿ ಚೆರುಕುಂದಿ.

ಭಯಮು ಅನೇ ದಾನಿಲೋ “ಭಯಪಡು” ಅನೇ ಪದಂ ಸಹಜಂಗಾನೇ ಯಾಮಿಡಿಯುಂದಿ - ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕಮೈನ ಭಯಂಲೋ ಅದಿ ಪೋಯಿಂದಿ, ಮರಿಯ ಆರಾಧನಕು ಪಾತ್ರಮೈನ ಗೌಪ್ಯ ಬೀಯಿಂಗ್ (Being) ಪಟ್ಟ ಪೂಜನಿಯಮೈನ ಭಾವನ ಕಲಿಗಿಂದಿ. ತತ್ತ ಫಲಿತಂಗಾ, ಸಂರ್ಪಂಳೋ, ಒಕಡು ದೇವನಿಕಿ ಭಯಪಡತುನ್ನಾಡಂಬೆ ದೇವನಿ ಆರಾಧಿಸ್ತನ್ನಾಡನೇ ಭಾವಂ ವಚ್ಚಿಂದಿ. “ನೀ ದೇವುದೈನ ಯೆಹೋವಾಕು ಭಯಪಡವಲೆನು” ಅನಿ ಮೊಷೇ ಪ್ರಾಶಾದು (ದ್ವಿತೀಯಾ. 6:13); ಅಯಿತೇ, ಮೊಷೇ ಯೊಕ್ಕ ಪ್ರತಿಪಾದನನು ಪ್ರಭುಮೈನ ಯೆಸು ಕೋಟ್ ಚೇಸೇಟಪ್ಪುಡು, “ಭಯಪಡವಲೆನು” ಅನೇ ಮಾಟನು ದಾನಿಕಿ ಸಂಬಂಧಿಂಬಿ ಸಂರ್ಪಾಸಾರಮೈನ ಭಾವಮುತ್ತೋ “-ಪ್ರಭುಮೈನ ನೀ ದೇವನಿಕಿ ಮೊಕ್ಕಿ...” ಅನಿ ಅನ್ಯಾಡು (ಮತ್ತತಯಿ 4:10). “ಭಯಮು” *yare'* ಅನೇ ಪದಂ ನುಂಡಿ ದೇವರು ಅನೇ ಪದಂ ಸಂಗ್ರಹಿಂಪಬಜಿನಂದುನನು, ಭಯಮು ಅನೆದಿ ಆರಾಧನ ಅನೇ ಭಾವಂತೋ ಉಪಯೋಗಿಂಪಬಜಿನಂದುನನು, “ದೇವರು” ಅನೇ ಪದಮೂ, ಆರಾಧನ ಅನೇ ಭಾವನ ತಪ್ಪಕ ಸಂಬಂಧಂ ಕಲಿಗಿಯಂಧಾಲಿ.²

ಆರಾಧನಕು ವಾತ್ತುಡೈನ ಒಕೆ ಕ್ರತ್ತಿಕೆ (Being). ಅದಿ. 1:1ಲೋ ಉಪಯೋಗಿಂಪಬಜಿನಟ್ಟು “ದೇವರು” ಅನೇ ಪದಂ ಆರಾಧನಕು ಪಾತ್ರಮೈನ ವಾನಿನಿ ಸೂಚಿಂಚದಂ ಮಾತ್ರಮೇ ಗಾಕ, ಆರಾಧನಕು ಪಾತ್ರಮೈನ ಒಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿನಿ ಸೂಚಿಸ್ತುಂದಿ. ಅದಿ. 1:1ಲೋ ಸೂಚಿಂಪಬಜಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮೈನ ದೇವನಿ ಏಕೈಕತ ಪದಿ ಆಜ್ಞಾಲಲೋ ಮೊದಟಿ ದಾನಿಯಂದು ತರುವಾತ ಪ್ರಾಯಬಜಿಂದಿ: “ನೇನು ತಪ್ಪ ವೇರಾಕ ದೇವರು ನೀಕು ಉಂಡಕೂಡರು” (ನಿರ್ದಮ. 20:3). “ನೀ ದೇವುದೈನ ಯೆಹೋವಾಕು ಭಯಪಡಿ ಆಯನನು ಸೇವಿಂಪವಲೆ”ನನಿ ಚೇಯಬಜಿನ ಪ್ರತಿಪಾದನಲೋ (ದ್ವಿತೀಯಾ. 10:20), “ಮಾತ್ರಮೇ” ಅನೇ ಪದಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಮನಿ ಪ್ರಭುಮೈನ ಯೆಸು ತಲಂಚಾರು. ವೀದಿ ಗುಪ್ತಂ ಚೇಯಬಜಿಂದೋ, ದಾನಿನಿ ಆಯನ ಯಸ್ತೂ, “ಪ್ರಭುಮೈನ ನೀ ದೇವನಿಕಿ ಮೊಕ್ಕಿ ಆಯನನು ಮಾತ್ರಮು ಸೇವಿಂಪವಲೆನು”

అని అన్నారు (మత్తయి 4:10). ఈ విశ్వమంతబిలో ఆరాధనకు పాత్రుడైన ఒక వ్యక్తి (Being) ఉన్నట్టు పారకుని మనస్సును ఒప్పించడానికి పాత నిబంధనలో దేవుని ఈ విధంగా వర్ణించడం జరిగినట్టుంది.

'Elohim' అనే పదం బహువచనం

మోషే రచనలో, “god” అనేదాన్ని “gods” అని బహువచనంలోనికి మార్పడానికి “D” అనే అక్షరాన్ని కలుపలేదు. బహువచనాలు “im” అనేది పదాన్ని చేర్చడం ద్వారా చేయబడ్డాయి; అప్పుడు, ‘elohim’ అనే పదం బహువచనం. ³ ఏదియొలాగున్నా, ‘elohim’ అనే పదం సజీవుడగు సత్య దేవుని సూచిస్తున్నప్పుడు, బహువచనమైన హౌటీ పదాన్ని “దేవుడు” (“God”) అనే ఏకవచన పదంగా తర్జుమా చేశారు. ఆది. 1:1లా ఒక్కడైన సజీవుడగు దేవుని సూచిస్తుందా లేదా అనే విషయం సందర్భం తీర్చానిస్తుంది. నిర్నమ. 20:3 యొక్క సందర్భం వేరే. అక్కడ ‘elohim’ అనే పదం ప్రత్యుషించుంది; అయితే దేవతలని బహువచనంలో ఆ సందర్భం సూచిస్తుంది: “నేను తప్ప నేరొక దేవతలు [‘elohim] నీకు ఉండకూడదు.”⁴

దేవుని వర్ణించడానికి పాత నిబంధన బహువచనాన్ని ఎందుకు ఉపయోగిస్తుందనే విషయం చాలా చర్చను రేకెత్తించింది. విషయ పరిజ్ఞానంలేని నాస్తికులు ఈ విషయాన్ని పట్టుకొని, ప్రాచీన బహు దేవతత్వానికి “రుజువుగా” వినియోగింపజూచారు; కానీ పాత నిబంధన గ్రంథ వాక్యాన్ని ప్రశ్నగా పరించిన విద్యార్థులు ఎన్నడు అలాటి నిందారోపణ చేయలేదు. ఆది. 1:1లో తెలుపబడిన సృష్టికర్త లేఖనాల్లో “ఒక్కడు” అని (ద్వితీయా. 6:4); ఆయనకు వేరుగా “ఏ దేవుడును లేదని” (యొషయా 44:6) గట్టిగా నిలచిశాయి. దీనికి తోడు దాని కర్తగా బహువచనపు నామవాచకం ఉన్నా, “సృజించెను” అని ఆది. 1:1లోని గ్రంథ వాక్యము హౌటీలో ఏకవచనంలో ఉంది. సరిగా ప్రాయబడిన గ్రంథ వాక్యంలో బహువచనపు నామవాచకం ఒక వ్యక్తి (Being) దేవుని సూచిస్తున్నట్టు రుజువు నిస్తుంది.

ప్రాచీనుల మధ్య, బహువచనపు నామవాచకం ఉపయోగించడంలో అధికారం గుఫ్తం చేయబడినట్టు కన్నిస్తుంది. ఆది. 42:30లో యోసేపను వర్ణించడానికి ఉపయోగింపబడిన “ప్రభువా” అనే పదం బహువచన రూపంలో ఉంది. ఘరోను వర్ణించడానికి బహువచన రూపాలు ఉపయోగింపబడ్డాయి, మరియు ఒక “దేవతను” వర్ణించడానికి విగ్రహించుకులగు జనులు బహువచన రూపాలను వినియోగించారు. అలాటి బహువచనాలు సంఖ్యను సూచించవ గాని - గౌరవాన్ని, అధికారాన్ని సూచిస్తాయి - ఈలాటి సృష్టిమైన ప్రయోగం ఔచిల్లోను, వెలుపలను కూడా ఉంది. అందువలన మహా విశ్వం యొక్క దేవుని వర్ణించడానికి బహువచనంతో వర్ణించడంలో ఆశ్చర్యపడ నవసరం లేదు. దేవుని సూచించే యితర పేర్లలో కూడా బహువచన రూపాలను మనం కనుగొంటాం. “ప్రభువా” (ఆది. 15:2), “పరిశుద్ధ దేవుని” (సామ. 9:10), “సృష్టికర్త” (ప్రసంగి 12:1), మరియు “సృజించినవాడు” (యొషయా 54:5) అనే పదాల తర్జుమాలో కూడా యిదే సత్యం.

ದೇವತಾನ್ನಿ ಗೂರ್ಖಿನ ಬೋಧ ಪ್ರಶ್ನಮೈಯಿಂದಿ. ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನು ಗೂರ್ಖಿನ ತಪ್ಪನಿಸಿದ್ದೀನ ಸೂಚನ ಆದಿ. 1:2ಲೋ ಚೇಯಬಡಿಂದಿ, ವರ್ಕೊಕ್ಕಮೈನ ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕ್ರೀಸ್ಟಿಯಾರಿನಿ ಗುರಿಂಚಿ ಚೇಯಬಡಿಂದಿ. ಆದಿ. 1:26; 3:22; 11:7ಲೋ (ಯೋಹೋನ 1:1-3 ಚಾದು). ಏದಿಯೆಲೂ ಗುನ್ನಾ, ಪ್ರಸ್ತುತವು ಸಮಾಚಾರಂ ಅನುಮತಿಂಬಿನ ಮೇರಕು, ಆದಿ. 1:1ಲೋ 'elohim ಅನೇ ಪದ ಪ್ರಯೋಗಂವಲನ ದೇವತಾನ್ನಿ ಸೂಚಿಂಚೆ ವಿ ಉದ್ದೇಶಮುನ್ನಟ್ಟು ಲೇದು. ಅಯಿತೆ ಬಹುವಚನಂ ಯೊಕ್ಕ ರೂಪಂ ಗೊಪ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಯೊಕ್ಕ ಘನತಯು, ಗೌರವಂ ಸೂಚಿಂಪಬಡಿಂದಿ.

ಕಲುಗಜೇಯು ದೇವರು

ದೇವನಿ, 'Elohim ಯೊಕ್ಕ ಬೈಬಿಲು ತೊಲಿ ವರ್ಣನ “ಸೃಜಿಂಚು” bara' ಅನಿ ಅಥವಿತ್ಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎನ್ನಾದು ಕರ್ತರಾ ಉಂಡಲೇದು. ದೇವರು ಸೃಜಿಂಚಿನವಾಟೆನಿ ರೂಪದಿಧ್ವದಂ, ಮಲ್ಲಾದಂ, ದೇವರು ಸೃಜಿಂಚಿನವಾಟೆನಿ ಅಮರ್ಭದಂ ವಂಟಿ ಪನುಲನು ಮಾನವರು ಚೇಯಗಲದು ಗಾನಿ; ದೇವರು ಮಾತ್ರಮೇ ಸೃಜಿಂಚಗಲದು (ಯೋಹಯಾ 6:5; 17; ಆಮೋನು 4:13ಲನು ಚಾದು). ಟೆಬುಲ್‌ವಂಟಿ ಪಸ್ತುವುಲನು ಚೇಯದಾನಿಕಿ ಪ್ರಾನಲು ಯಿಸ್ತೇ ನರರು ಚೇಯಬಾಸುಕುಂಟಾದೆ ಗಾನಿ, “ದೇವರು ಮಾತ್ರಮೇ ವೃಕ್ಷಾಲನು ಚೇಯಗಲದು.”

ಅದಿಕಾಂಡಂಲೋನಿ ಸೃಷ್ಟಿನಿ ಚೇಯದಾನಿಕಿ ದೇವರು ವಿ ಪದಾರ್ಥಾಲತೋ ಆರಂಭಿಂಚಲೇದು. ಮಾನವ ದೇವನ್ನಿ ನಿರ್ಧಿಂಚದಾನಿಕಿ (“ಮನ್ನು”) ಪದಾರ್ಥಂತೋ ಪನಿ ಚೇಸಿನಟ್ಟು ಮನಂ ಚರುವುತ್ತಾಂ (ಆದಿ. 2:7), ಭೂ ಜಂತುವನು ಗೂರ್ಖಿ ಕೂಡಾ (ಆದಿ. 2:19), ಅಯಿತೆ ನೇಲಮಂಟೆನಿ ಚೇಯದಾನಿಕಿ ದೇವರು ದೇನಿತೋ ಪನಿ ಚೇಸಿಂದಿ ಮನಂ ಎರುಗಂ. ಶಾಸ್ಯಮುಲೋನುಂಡಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಚೇಯಬಡಿನಟ್ಟು ಗುಪ್ತಂ ಚೇಯಬಡಿಂದಿ. ಆಯನ ಪಲುಕಗ್ ಆದಿ ಕಲಿಗಿನು; ಆಯನ ಆಜ್ಞಾಪಿಂಚಗಾ ಅದಿ ನಿಲಿಂಬನ (ಕೀರ್ತನ. 33:6; ಹೆಣ್ಣಿ. 11:3). ಆಯನ “ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ,” Bore' ಅನಿ ಪಿಲುವ ಬಡದಂಲೋ, ಸೃಜಿಂಚದಂ, ಚೇಯಡಂ ಲೇಕ ರೂಪಿಂಚದಂ ಅನೇ ಕಾರ್ಯಾಲ್ಯ ಚೇಸಿನಟ್ಟು ನೊಕ್ಕಿ ಚೆಪುಳಡ್ಡಾಯಿ (ಯೋಹಯಾ 40:28); 'Oseh, “ಸೃಜಿಂಚಿನವಾಡು” (ಯೋಹಯಾ 54:5); ಮರಿಯು Yotser, “ಕಟ್ಟಿಹಾಡು ಲೇಕ ರೂಪಿಂಚಹಾಡು” (“ಚೇಯುವಾಡು”; ಯೋಹಯಾ 45:11).

ಈಲಾಗುನ ಆದಿ. 1:1ಲೋ 'Elohim ಆರಾಧನಕು ಪಾತ್ರುಡಗು ವ್ಯಕ್ತಿ (Being), ಆರಾಧನಕು ಪಾತ್ರುಡಗು ಒಕೆ ಬೀಯಂಗ್, ಸಮಸ್ತ (ಡಿಗ್ನಿಟೀ) ಹೋದಾ, ಘನತ, ಅಧಿಕಾರಂಗಲ ಬೀಯಂಗ್ ಲೋಕಾಲನು ಮರಿಯು ನರನಿ ಶಾಸ್ಯಂಲೋನುಂಡಿ ಸೃಜಿಂಪಗಲಿಗಿನವಾಡು. ದೇವನಿಯೊಕ್ಕ ಈ ಚಿತ್ರಾಲು ಮನ ಹೃದಯಾಲೋ ಘನತ ಚೆಲ್ಲಿಂಚೆಲಾ ನಿಂಪಿ ಆಯನಕು ಗೌರವಂ, ಘಾಜ ಚೇಸೇಲಾ ನಡಿಪಿಂಚಾಲಿ. “ರಂಡಿ ನಮಸ್ಕಾರಮು ಚೇಸಿ ಸಾಗಿಲಪಡುದಮು; ಮನಲನು ಸೃಜಿಂಚಿನ ಯೋಹೋವಾ ನನ್ನಿಧಿನಿ ಮೊಕರಿಂಚದಮು” (ಕೀರ್ತನ. 95:7).

HA'ELOHIM: “ದೇವರು” (“THE GOD”)

ಆದಿ. 5:22ಲೋ ಹಾನೋಕು Ha'elohimಕೇ ನಡಿಚಿನಟ್ಟು ಹೊಷೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂಬಿ ತೆಲಿಯಜೇಶಾಡು, ಅಕ್ಷರಾರ್ಥಂಗಾ “the God” ಅನಿ ಅರ್ಥಂ. ಹೆಣ್ಣಿ ಭಾಷ್ಟಲೋ Ha ಅನೇದಿ 'elohim ದೇವರು ಅನೇ ದಾನಿಕಿ ಮುಂದುಗಾ ವಚ್ಚಿಂಡಂಟೆ, ಸಾಧಾರಣಂಗಾ ಗ್ರಾಹ್ಯಮಯ್ಯೆ ಭಾವಮೇಮಂಟೆ “Ha [ಒತ್ತಡೆಯನ್ನು ಸತ್ಯವಂತುಡು ಸಜೀವುಡುನಗು] 'elohim ದೇವರು” ಅನಿಯೆ.

'elohim'కు ముందు *Ha* అనేది ప్రత్యక్షం కాకముందు బైబిల్లో “దేవుడు” అనే పదం డెబైయుక్క సార్లు సూచింపబడింది. డెబై రెండవ రిఫరెన్సులో *Ha* అనే ఉప పదం (ఆర్టికల్) చేర్చబడడానికి మంచి కారణమేదో ఉండి తీరాలి.

సృష్టి ఆరంభంలో, విగ్రహాలు, జొమ్మలు, తక్కిన అబధ్ధపు దైవములు ఉనికిలో లేనే లేపు; నశుడు ఐహగా తప్పి పోవడంవలన విగ్రహారాధన వచ్చింది, హనోకు జతకూడి నడిచిన దేవుని గూర్చి మోషే ప్రత్యేకించి చెప్పడంలో, హనోకు దినాలు వచ్చేసరికి, విగ్రహారాధన గుర్తింపబడిన సమస్యగా మారినట్టుంది. ఇతరులు ఏమి జరిగిస్తున్నా, సత్యపంతుడును, సజీవుడైన దేవునియొడల హనోకు చూపిన సమ్మకానికి పవిత్ర గ్రంథ లేఖకుడు ఆధినందనను చెల్లించాడు. ఆదాము అనంతరం వందలు లేక వేల సంవత్సరాల తరువాత 'elohim'కు ముందు *Ha* అనే ఉప పదం (ఆర్టికల్) వచ్చిందనే ప్రాముఖ్యత, ఆరంభంలో ఐహ దేవతారాధన ఎనిమిదవ శతాబ్దిలోని ఏకేశ్వరవాదంగా పరిణామం చెందుకొంటూ వచ్చిందనే వాదనను వ్యతిరేకించుతూ బలంగా నిలుస్తుంది. ఇంకను, ఆరంభపు ఏకేశ్వర విశ్వాసం క్షిణించి ఐహ దేవతారాధనగా మారిందని అది సూచిస్తుంది.

Ha'elohim అనే ప్రయోగం తొలిగా ఉపయోగింపబడిన తరువాత, ఆదికాండపు తరువాత అధ్యాయంలో తిరిగి ప్రత్యక్షమయ్యింది. హనోకు మనుమడైన నోపహూ దినములలోని సంగతులను గూర్చి తెలియజేస్తూ, మోషే తిరిగి 'elohim'కు ముందు *Ha* అనే ఉప పదాన్ని (ఆర్టికల్ను) - మరల ఐహ ప్రాముఖ్యమైనట్టు కన్నించే రూపంలో ఉపయోగించాడు. *Ha'elohim* దేవుని కుమారులు, విగ్రహాలను ఆరాధింప నిరాకరించిన వారు, అద్వితీయ సత్యాదేవునియందు సమ్మక్తావ్యాస్తి నిలుపుకొంటుస్తుపారు, (తామే) మరొక దిశగా దోషం జరిగించారు: బహు భార్యత్వానికి లోషైయ్యారు. అనేక దైవాలను ఆరాధించే ఉద్వోగాన్ని నిరోధించగలిగిన ఈ మనుష్యులు, ఎక్కువమంది భార్యలను చేసికోవాలనే ఉద్వోగాన్ని నిరోధించుకోలేకపోయారు. ఒక పురుషుడు ఒక భార్యతో ఏక శరీరమై యుండాలనే దేవుని ఉపదేశాన్ని ఉల్లంఘించి, అనేక భార్యలతో ఏక శరీరం కాజూచారు.

జాగ్రత్తగా కూర్చుబడిన హెబ్రీ గ్రంథం - బహు దేవతారాధనకు ముందు ఏకేశ్వర విశ్వాసం ఉన్నట్టు గుప్తం చేస్తుంది గాని తలక్రిందులుగా కాదు. విగ్రహారాధన అందరి అభిమానాన్ని చూరగొంటున్న దినాల్లో అద్వితీయ సత్యాదేవునికి సమ్మకంగా మిగిలి పోయినట్టు బలమైన సూచనను మనం కనుగొంటాం. తరువాత, నోపహూ దినాల్లో, సిద్ధాంతంలో సత్యాదేవునికి సమ్మకంగా ఉన్నపారు, సన్మార్గం విషయంలో సమ్మకంగా లేకపోయారు.

'EL 'ELYON: “సర్వోన్నతుడగు దేవుడు”

ఆది. 14:18లో దేవుని గూర్చి మరొక వర్ణనను మనం కనుగొంటాం: “మరియు షాలేము రాజైన మెల్లీనెదెకు రౌటైను ద్రాక్షారసమును తీసికొనివచ్చేను. అతడు సరోవరోన్నతుడగు దేవునికి యాజకుడు [‘EL ’Elyon].”

ఇక్కడ, బైబిలు మూల వాక్యంలో మొదటిసారిగా దేవుడు 'El అని వర్ణించబడ్డాడు.

దాదాపు అసలు భావం “బలవంతుడు” లేక “శక్తివంతుడు” అయ్యండవచ్చు. దేవునియొక్క బలాతీశయమును బట్టి, ఈ పదం దేవుడు అనే భావం క్రిందికి వచ్చింది. దేవుని వర్ణించే పాత నిబంధన వర్ణన, 'Elohim అంటే “ఆరాధనకు పొత్రుడు” అనే భావాన్ని ముందుగానే చూచాం. ఇక్కడ మనం యింకొక హార్టీ పదాన్ని 'El ఎదుర్కొంటాం, యిది కూడా దేవునినే సూచిస్తుంది, అయితే యిది బలాన్ని తెలుపుతోంది.

ఆది. 14:18లో 'El అనే దానితో చేర్చబడి, “బలవంతుడు” అనే అర్థంతో దేవుని వర్ణించే మరొక 'Elyon అనే పదం చేర్చబడింది. 'Elyon అనే పదం ఎత్తుయిన, సర్పోన్నతమైన, హాచ్చింపబడిన, సర్పోత్సృష్టమైన వాటికి ఈ పదం వర్తింపజేయ బడుతుంది. అప్పుడు పాత నిబంధన యొక్క దేవుని గూర్చిన వర్ణనలలో యిది, సర్పోన్నతంగా హాచ్చింపబడిన బలవంతుడు అనే భావాన్ని గుర్తించమంటుంది.

దేవుడు అత్యున్నతమైన, పరిశద్ధ స్థలంలో నిపసించువాడైనా (యొపయా 57:15; 66:1), జాతీయ నాయకుని మనం సూచించేలా, ఆది. 14:18లో ఆయన ఒక సైన్యముల కథిపతియని పలుకబడ్డాడు. ఈ విధంగా (సంపూర్ణమైన అధికారిగా) సర్వాధికారిగా వర్ణింపబడ్డాడు.

దేవుడు, “సర్పోన్నతుడగు దేవుడని,” 'EL 'Elyon మొదటిగా వర్ణింపబడిన సందర్భంలో బలవంతుడగువానికి సర్వాధికారముందని ప్రత్యేకించి సూచింపబడే రెండు ఏరియాలున్నాయి. భూమ్యాకాశాలకు దేవుడు సొంతగాడైనట్టు స్తుతింపబడ్డాడు. సుట్రీమ్ కమాండరుగా, కేవలం 318 మంది పొరులను మాత్రమే సైనికులనుగా ఉపయోగించు కొని, నాలుగు తిరుగబడిన సైన్యాలను ఓడించగలిగాడు (ఆది. 14:14-16).

దేవుని గూర్చిన సరిట్యైన వర్ణన సరిట్యైన స్థలంలో ఉపయోగింపబడింది. బలవంతు డైనవాడు తన సొంత ఆస్తిట్యైన భూమ్యాకాశముల మీద, వాటిలోసున్న సమస్తంతో సహా - సర్వాధికారిట్యై ఉన్నాడు. ఆ నాలుగు తిరుగుబాటు సైన్యాలచేత ఆయన విసికింపబడు లేదా ఓడింపబడు.

'EL SHADDAI: “సర్వశక్తిగల దేవుడు”

ఆయన బలాన్ని వర్ణించడానికి తస్వగూర్చి దేవుడు మరొక పదాన్ని అభ్రాముకు సూచించాడు. ఆది. 17:1లో 'EL Shaddai “సర్వశక్తిగల దేవుడు” అనే వర్ణనతో తొలిసారి ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

Shaddai అని దేవుడు తస్వ తాను వర్ణించుకొనడం చాలా ఎక్కువైన కష్టానికి దారితీసింది, ఎందుకంటే “కరిసంగా వ్యవహరించు, పాడుచేయు, నాశనముచేయు” అని అర్థమిచ్చునట్టి క్రియా పదంసుండి యిది తేబడినట్టుంది. ఏదియొలగున్నా, *Shaddai* అనే పదం తొలిగా ప్రయోగింపబడినప్పుడు పొడు, నాశనం చేసే ఏ విషయాన్ని కనుపరచలేదు - తాను చెప్పినదానిని చేయగల ఆయన సామర్థ్యాన్నే కేవలం సూచించి. ఆ సందర్భంలో, 'EL Shaddai నూరేండ్ర తండ్రికి ఒక కుమారుని యవ్వగలిగినట్టునూ, గొడ్రాలు, పిల్లలు కనని (యొపయా 54:1) తొంబై ఏండ్ర భార్య తలిట్టు, అభ్రాహాము

శారాలనుండి జనములను చేయగలవాడుగా కన్నించేవాడు. “నీకు అత్యధికముగా సంతానపుద్ది కలుగజేసి నీలోనుండి జనములు వచ్చునట్టు నియమించుడును, రాజులును నీలోనుండి వచ్చేదరు” అని ‘EL Shaddai వాగ్గానం చేశాడు (ఆది. 17:6).

Shaddai అనే పదం బలము మరియు శక్తిని ప్రశ్న లేకుండా సూచిస్తుంది, అయితే ఎల్లప్పుడు పొడు, నాశనం చేసే దిశలో కాదు. పరిశుద్ధ మూల వాక్యమందు ప్రారంభంలో ఈ పద ప్రయోగం “సర్వశక్తిగల” అనే తర్జుమాకు సౌధారణంగా యోగ్యతనిచ్చింది. ఏ శక్తియు దేవుని శక్తియంత గొప్పది కాదు. భూమిక్రింద, లోపల, పైన ఉన్న ప్రతి బలమును ఆయన మీద ఆనుకొనవలసియుంటుంది, తక్కుటెయుంటుంది, మరియు “నేను సర్వశక్తిగల దేవుడను” అని అబ్రాముతో చెప్పినవాని అనుమతికి లోనైయుంటుంది.

దేవుడు సర్వశక్తిగలవాడని ఎరిగి, ‘*EL Shaddai* యిచ్చే ఏ అభయంలోనైనా అబ్రాము నిచ్చింతగా విశ్రమించగలడు. ఆలాటి దేవుడు తన వాగ్గానాన్ని నెరవేర్చగలడని అబ్రాము ఎరుగును. గనుక సర్వశక్తునియొక్క బలమునందు, “అనగా మృతులను సజీవులనుగా చేయువాడును, లేనివాటిని ఉన్నట్టుగానే పిలుచువాడునైన దేవునియందు,” అబ్రాహాము “నిరీక్షణకు ఆధారము లేసప్పుడు అతడు నిరీక్షణ కలిగి నమ్మెను” (రోమా 4:17, 18).

అనేక కష్టాల అనంతరం మరియు రమారమి రెండువేల సంవత్సరాల తరువాత, ఎస్సుడూ మరచిపోకుండ, శోధింపనశక్యమైన తన యోచన ప్రకారం దేవుడైన యొహోవా అబ్రాహామును అనేక జనములకు తండ్రినిగా చేశాడు. క్రీస్తు సంబంధులు, ఏ బాంధవ్యానికి, రక్తానికి సంబంధించినవారైనా, అబ్రాహాము సంతానమైయుండి, వాగ్గానమునుబట్టి వారసులునై ఉన్నారు (గలతీ. 3:26-29). ‘*EL Shaddai* “సర్వశక్తిగల దేవుడు” అని దేవుడు తన్న తాను రుజువు చేసికొన్నాడు.

’*EL OLAM*: “నిత్యుదైన దేవుడు”

ఆయన బలములోవలెనే, దేవుడు కాలమందును అపరిమితుడైయున్నాడు. ఆయనకు ఆది. 21:33లో యివ్వబడిన నామమందు యిది సూచింపబడుతుంది: ’*EL Olam* “నిత్యుదైన దేవుడు.”

‘*Olam* అనే పదం “దాగు,” “రహస్యముగానుందు” అని అర్థమిచ్చే క్రియా రూపం నుండి వచ్చింది. సూత్రంలో, ‘*olam* అంటే “దాచబడిన కాలం,” “అపరిమితమైన కాలం,” లేక “అంతలేని కాలం.” ‘*olam* కాలం ఎంత అపరిమితమైనదో సందర్భమే తీర్మానించాలి.

కొన్నిసార్లు ‘*Olam* పరిమితిగా ఉంటుంది

ఏ పరిమితి అర్థంమీద విధింపబడిందో దాదాపుగా ఎల్లప్పుడును ‘*olam* ఉపయోగింపబడిన దానిని బట్టి సూచిస్తుంది. ఉదాహరణకు, సంఖ్య. 10:8లో, అహరోను యాజకులవలన ఊదబడే బూరలు ‘*olam* గా (“శాశ్వతమైనవిగా”; NASB) చేయ బడ్డాయి. ఆ విధి ప్రకటింపబడిన నాటినుండి, అహరోను యాజక్త్వమే ఉండకుండ నిలిచిపోయింది. ఆలాగే, పరిశుద్ధ స్థలంలో ప్రవేశింపక మునుపు గంగాళములో కాణ్ణు

చేతులు కడుగుకొనవలెనని (నిర్మమ. 30:21) ‘olam (శాశ్వతం, నిరంతరం) గా అజ్ఞాపించ బడింది గాని, గంగాళము, పరిశుద్ధస్తలము, యాజకులు శతాబ్దిలకు పూర్వమే గతించిపోయాయ్.

అలాగే, సున్నతి (ఆది. 17:13; గలతీ. 6:15 కూడా చూడు), మరియు సబ్బాతు దినాలు (నిర్మమ. 31:16; కొలస్సి. 2:16 కూడా చూడు) యోనా చేప గర్భంలోవలె (యోనా 2:6) ‘olam (నిరంతరం) ఉండాలి. గనుక, కొన్నిసార్లు, ‘olam సంభవం కొద్ది కాలానికి సంబంధించిందేనని మూల వాక్యమే చూపుతోంది.

దేవునిపై ఏ పరిమితియు విధింపబడదు

‘EL ‘Olam “నిత్యుడైన దేవుని” మీద ఏ కాల పరిమితియు ఉన్నట్టు ఎక్కడా లేదు. ఆయన నిత్య నివాసి (యొషయా 57:15), (ఆయన యుగయుగములకు) నిత్యత్వమునుండి నిత్యత్వంవరకు ఉన్నవాడు (కీర్తన. 90:1, 2), ఆయన అమరత్వముగలవాడై ఉన్నాడు (1 తిమోతి 6:16)! ఆయన నిత్యాత్మయ దుర్గము (యొషయా 26:4) మరియు “మహా వృద్ధుడు” (దానియేలు 7:9).

దేవుని సహజ గుణములపై ఏ పరిమితి విధింపబడదు

దేవుడు తానే కాలంలేనివాడైనట్టు, ఆయన ‘olam (శాశ్వతమైన) సహజ గుణములపై ఏలాటి పరిమితియు విధింపబడదు. ఆయన పేరు (నిర్మమ. 3:15), ఆయన ప్రేమ (యుర్బియా 31:3), ఆయన కృషప (కీర్తన. 103:17), ఆయన మహిమ (కీర్తన. 104:31), ఆయన సత్యము (కీర్తన. 117:2), ఆయన సీతి (కీర్తన. 119:142) నిరంతరము నిలుచును.

ఆయన కుమారుని మీద ఏ పరిమితి మౌపబడదు

తండ్రియైన దేవునితో ఎంత సత్యమో, పురాతన కాలమునుండి ‘olam – శాశ్వత కాలంవరకు ఆయన కుమారుని ప్రత్యక్షతయు సత్యమే (మీకా 5:2). యేసు క్రీస్తు సహాతము “నిత్యుడగు తండ్రి”యనే బిరుదుతో పిలువబడ్డడు (యొషయా 9:6), ఆయన సంపత్తరములు తరగపు అని కూడా చెప్పబడింది (పెట్రి. 1:10-12). ఆయన నిస్సు, నేడు, నిరంతరము ఏకరీతిగా ఉన్నాడు (పెట్రి. 13:8).

క్రీస్తుకు చెందే పరిమితిలేని నిత్యత్వం తండ్రి/కుమారులనే భాష ఉదహరించేదని ప్రదర్శిస్తుంది, ఎందుకంటే కుమారుడు తండ్రియింత వయస్సు గలవాడు కాదు. మానవ భాష ప్రకారం ప్రథమైన యేసు అక్షరార్థంగా కుమారుడైయుంటే, దైవికమైన తల్లికూడా అవసరమైయుంటుంది. మరియ భౌతికమైన యేసుయొక్క తల్లియైనా, Logosగా, వాక్యము దేవుడైయుండి, మరియకు ముందే ఉన్నవాడైయున్నాడు (యోహను 1:1-3).

గనుక, తండ్రి/కుమారుల బాంధవ్యం అలంకార రూపంగా తీసికోవలసియుంటుంది. క్రీస్తు “నిత్యత్వంలో కనబడినవాడు” అనడం పరస్పర విరుద్ధం; వాస్తవంగా “begotten”

అనే ఆంగ్ల పదం (తెలుగులో పుట్టినవాడు) తప్పు తర్జుమా.⁵ పైగా, దేవత్వము మానవ కుటుంబాన్ని పోలిస్తున్నాడైతే పరిశుద్ధాత్మ స్థితి ఆ కుటుంబంలో తెలియనిదై ఉంటుంది. క్రీస్తుకు కాల పరిమితి పెట్టుకున్నట్టయితే కుటుంబపు భాష ఉధాహరణల ఏరియాలో మాత్రమే నిలుపవలసి ఉంటుంది.

దేవుడు ప్రసాదించే జీవం మీద ఏ పరిమితి మోపకూడదు

ఏదెను తోటనుండి పంపివేయబడినప్పుడు మానవ జీవితము పరిమితి చేయబడింది. “జీవపృష్ఠ ఘలమును కూడ తీసికొని తిని నిరంతరము జీవించు” అవకాశం యికమీదట లేదు (ఆది. 3:22). పరిమితులు లేకుండ నిరంతరం జీవించే క్రీస్తు యేసు, నరుని పునరుద్ధరించాడు; అతనికి తిరిగి దేవుని పరదైసులోనున్న జీవపృష్ఠానికి అవకాశాన్ని అనుగ్రహించాడు (ప్రకటన 2:7). అంత్యదినమున వానిని లేపినప్పుడు ఒకనికి ఆ జీవం వస్తుంది (యోహోను 6:40). తన కుమారునియుండు దేవుడు నిలిపిన నిత్య జీవము (1 యోహోను 5:11) - చావునొందకయుండు తన కుమారుడు ఎంత నిత్యుడో ఆ జీవము అంత నిత్యమైనది (లూకా 20:36; యోహోను 3:16 చూడు) - ఆక్రమ్యమైనది మరియు అమర్యమైనది (రోమా 2:7; 1 కొరింథి. 15:51-55).

అవిధేయులైనవారి వేదన కాలానికి ఏ పరిమితియు మోపబజడదు

విభేదించి సత్యమును నమ్మిని కొండరికి అపరిమితమైన శ్రమ, వేదన కలిగ డుఃఖమయ్యాతుంది (రోమా 2:8). దేవునితో పరలోకమందు ఉండే ఆనందదాయకమగు జీవితం ఎలా “శాశ్వత”మై ఉంటుందో, నరకంలో అపవాది, వాని దూతలతో ఉండేది కూడా ఆలాగే ఉంటుంది (మత్తుయి 25:41, 46; 2 థెస్. 1:6-9). నరమాత్రులు నరకంమీద కాల పరిమాణాన్ని ఉంచి, పరలోకానికి కాల పరిమాణాన్ని తొలగించారు. ఏదియెలాగున్నా, అపరిమితమైన పరలోకాన్ని గూర్చి జోధించే బైబిలే అపరిమితమైన నరకాన్ని గూర్చి బోధిస్తుంది. వారిలో ఒకనికిని వేరైనను చిగురైనను లేకుండ కాల్చి వేయబడురు (మలాకీ 4:1) అనే ఉధాహరణను అక్కర్మార్థంగా తీసికొన్నవాడు మరణించిన తరువాత ధనవంతుని బాధను గూర్చిన చరిత్రను నిరాకరించ బలవంతపెట్టబడ్డాడు (లూకా 16). “దుష్టులు కొయ్యకాలు వలె కాల్చివేయబడురు” అనే మాటలను బట్టి, మరణానంతరం శరీరం నాశనమయ్యే మాట వాస్తవమేగాని ఆత్మ లయము కాదు. నరకంలో గడిపే కాలాన్ని ఒకడు పరిమితి చేసినట్టయితే, అదే సమయంలో అతడు పరలోకాన్ని పరిమితి చేస్తున్నాడు.

‘Olam, “నిరంతరం,” అనే పదం కొన్నిసార్లు సందర్భ పరిమితులకు లోనైయున్నట్టు లేఖనాలు తేటపరచుతున్నాయి. ఏదియెలాగున్నా, దేవుని ఉనికి మీదగాని, క్రీస్తు మీదగాని, దేవుని సహజ లక్షణాల మీదగాని, ఆయన ప్రసాదించిన ప్రాణం (జీవం) మీదగాని, లేదా ఆయన విధించే శిక్షయందుగాని బైబిలు ఏ పరిమితులను నియమించలేదు. అబ్రాహాము బలిపీరమును కట్టి నిత్యుడగు దేవునికి దానిని సమర్పించినప్పుడు, శ్రేష్ఠమైన

ದೇಶಮುಲ್^೪ – ಅನಗಾ ಪರಲೋಕ ಸಂಬಂಧಮೈನ ದಾನಿಲ್^೫ ತಾನು ನಿರಂತರಂ ಉಂಡಬೀತಾನನಿ ಅತಡು ವಿಶ್ವಸಿಂಚಾಡು (ಪಾಠೀ. 11:14, 15).

ಸೂಚನಲು

^१C. L. Seow, *A Grammar for Biblical Hebrew* (Nashville: Abingdon Press, 1986), 18n2.

^೨'Elohim ("ದೇವತ್ತಳ್ಳ") ಆರಾದನನು ಪಾಂದೆ ಕರ್ತನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ದೇವತಳನು ಗೂರ್ಜಿ (ಕೀರ್ತನ. 8:5 ಮರಿಯು ಹೊತ್ತಿ. 2:7ಲನು ಪೋಲ್ಯಿ ಚಾಡು), ಮಾನವ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತುಲು, ವಿಲಿಕಲನು ಗೂರ್ಜಿ (ನಿಧಮ. 22:8, 9, 28; 1 ಸಮಾ. 28:13). ಮಾನವುಲನು ಗೂರ್ಜಿ (ಕೀರ್ತನ. 82:6; ಯೋಹನ 10:34) ಅ ಪರಂ ಉಪದ್ಯಾಗವಷ್ಟುಳಿದಿಂದ. ^೩"ದೇವದು" 'elohim ಅನೇ ಏಕ ಪರಸಂ ಬಂಜು ಅರುಡು. ಪಾಠ ನಿಬಂಧನಲ್^೬ ಅದಿ 57 ಸಾರ್ಥಕ ಮಾತ್ರಮೇ ವಸ್ತುಂದಿ. ಅಯಿತೆ 'elohim ಅನೇ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪರಂ 2,570 ಸಾರ್ಥಕವಸ್ತುಂದಿ. ^೪KJVಲ್^೭, "ಕೆರೂಳು" ಅನೇ ಪರಂ – ಹೊತ್ತಿ. 9:5ಲ್^೮ ಹೊತ್ತಿಲ್^೯ನು ಅಂಗ್ರಂತ್ರೋನು "ಕೆರೂಳಲು" ಅನಿ ಯಿವ್ವಳಿದಿಂದಿ.

^೫Monogenes (ಯೋಹನ 1:14, 18; 3:16, 18; 1 ಯೋಹನ 4:9) ಅಕ್ಷರಾರ್ಥಂಗಾ "only begotten" ಕಾಡು, ಏಕೈಕಮೈನ, ಒಕೆ ಒಟ್ಟು ರಕಮೈನ ಅನಿ ಅಕ್ಷರಾರ್ಥಂ.